

DECIZIE

21 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând cererea de recurs înaintată de Petcu Ghenadie, prin intermediul avocatului Kebeș Alexei,

în cauza civilă la cererea lui Petcu Ghenadie către Morari Natalia cu privire la decăderea din drepturile părintești,

împotriva încheierii din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea înaintată de Petcu Ghenadie, prin intermediul avocatului Kebeș Alexei, cu privire la repunerea în termen a apelului, fiind restituită cererea de apel împotriva hotărârii din 18 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă,

c o n s t a t ă:

La 28 mai 2019, Petcu Ghenadie a depus cerere de chemare în judecată către Morari Natalia privind decăderea din drepturile părintești.

Prin hotărârea din 18 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 05 septembrie 2022, Petcu Ghenadie, reprezentat de avocatul Kebeș Alexei, a depus cerere de apel, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului. În motivarea cererii apelantul a indicat că hotărârea primei instanțe a fost recepționată la solicitarea avocatului abia la 15 august 2022, prin intermediul oficiului poștal. Astfel, apelantul a conchis că termenul a fost omis întemeiat.

Prin încheierea din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea înaintată de Petcu Ghenadie, prin intermediul avocatului Kebeș Alexei, cu privire la repunerea în termen a apelului, fiind restituită cererea de apel împotriva

hotărârii din 18 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

La 09 noiembrie 2022, Petcu Ghenadie, prin intermediul avocatului Kebeș Alexei, a declarat recurs împotriva încheierii din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea acesteia, repunerea în termen a cererii de apel și restituirea cauzei în instanța de apel spre examinare.

În motivarea recursului, s-a indicat faptul că încheierea instanței este neîntemeiată, or nu au fost reținute circumstanțele invocate în cererea de repunere în termen a apelului, și anume circumstanțele și termenul în care recurentul a obținut copia hotărârii primei instanțe.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Petcu Ghenadie, prin intermediul avocatului Kebeș Alexei, este neîntemeiat și necesită a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată participanților la proces prin poșta electronică la 31 octombrie 2022 (f.d. 249, vol. I). Astfel, ținând cont de faptul că cererea de recurs a fost înregistrată la 09 noiembrie 2022, Colegiul constată că recursul a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că prin încheierea din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea înaintată de Petcu Ghenadie, prin intermediul avocatului Kebeș Alexei, cu privire la repunerea în termen a apelului, fiind restituită cererea de apel împotriva hotărârii din 18 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Potrivit prevederilor art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile *de la data pronunțării dispozitivului hotărârii*, dacă legea nu prevede altfel.

Mai mult, dispozițiile art. 362 alin. (3) din Codul de procedură civilă constituie o garanție a dreptului de apărare, legiuitorul urmărind că persoanele, care din motive întemeiate au omis termenul de apel, pot fi repuse de către instanța de apel, în baza cererii. Totodată, repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Potrivit cererii de recurs, Petcu Ghenadie a argumentat omiterea termenului de depunere a cererii de apel, prin faptul că hotărârea primei instanțe a fost expediată și recepționată la cererea avocatului Kebeș Alexei la 15 august 2022, prin intermediul oficiului postal. Astfel, recurentul consideră că termenul de declarare a apelului a fost omis motivat.

Examinând minuțios materialele cauzei, Colegiul conchide că argumentele invocate în cererea de recurs nu pot fi reținute, or acestea sunt neîntemeiate.

Astfel, Colegiul examinează legalitatea și temeinicia încheierii din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău la momentul pronunțării acesteia. Respectiv, solicitând prin cererea de apel din 06 septembrie 2022 repunerea în termen a apelului, recurentul a indicat doar asupra momentului în care a luat cunoștință de conținutul hotărârii contestate, fără a concretiza circumstanțele care l-au împiedicat să conteste actul judecătoresc în termen și fără a anexa dovezi care să certifice cele invocate.

Totodată, instanța de recurs atrage atenția asupra faptului că Petcu Ghenadie a fost cel care a inițiat prezentul litigiu, a participat de mai multe ori în ședințele de judecată ale primei instanțe, pe parcursul procesului a fost asistat de un avocat licențiat, respectiv, a cunoscut sau a trebuit să cunoască drepturile și obligațiile sale procedurale, inclusiv obligația de a respecta termenele de procedură. Astfel, recurentul împreună cu avocatul său au participat la examinarea cauzei în fond, însă nu s-au prezentat în ședința de judecată din 18 aprilie 2022, când a fost pronunțat dispozitivul hotărârii.

La 18 aprilie 2022, prima instanță a expediat participanților la proces copia dispozitivului hotărârii (f.d. 222, vol. I).

La 27 iunie 2022, avocatul Kebeș Alexei a solicitat prin cerere eliberarea hotărârii redactate și motivate pe marginea prezentului litigiu (f.d. 224, vol. I). Deci, cel puțin la această dată, avocatul recurentului cunoștea faptul pronunțării unei hotărâri pe acest caz. Totuși, dreptul de a contesta hotărârea, nu a fost exercitat în termenul stipulat în art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Or, momentul din care urmează a fi calculat acest termen este clar delimitat de către legiuitor, acesta fiind determinat *de momentul pronunțării hotărârii*, și nu de momentul recepționării copiei acesteia de către participantul la proces.

În așa mod, examinând solicitarea apelantului de repunere în termen a apelului, Curtea de Apel Chișinău întemeiat a respins-o, deoarece argumentele apelantului sunt declarative, nefiind probate prin înscrisuri.

Colegiul relevă că, potrivit art. 61 din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Suplimentar, în conformitate cu prevederile art. 116 din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Colegiul reiterează faptul că instanța de recurs verifică legalitatea și temeinicia încheierii supuse recursului la momentul adoptării acesteia. În așa mod, materialele cauzei atestă faptul că, la data pronunțării încheierii contestate, la materialele cauzei nu erau anexate probe incontestabile care să certifice faptul imposibilității apelantului de a contesta hotărârea în termen. Respectiv, Colegiul susține poziția instanței de apel cu privire la faptul că apelantul nu a probat motivele omiterii termenului de depunere a cererii de apel.

Astfel, legislația procedurală de rând cu stabilirea anumitor drepturi procedurale participanților la proces, instituie și obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, în scopul contracarării oricăror abuzuri de drepturi, la caz, crearea unei concluzii false de prelungire a termenului de depunere a apelului. Respectiv, reînnoirea acestui termen pe motive, care nu au putere de convingere, poate fi contrară principiului securității raporturilor juridice.

Potrivit dispozițiilor art. 10 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Articolul 6 par. (1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 par. (1) al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Din această perspectivă, instanța de recurs concluzionează că, recursul declarat de Petcu Ghenadie, prin intermediul avocatului Kebeș Alexei, împotriva încheierii din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, este neîntemeiat, iar actul de discreție al instanței de apel urmează a fi menținut de către instanța de recurs.

Luând în considerație cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Petcu Ghenadie, prin intermediul avocatului Kebeș Alexei.

Se menține încheierea din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în pricina civilă la cererea lui Petcu Ghenadie către Morari Natalia cu privire la decăderea din drepturi părintești.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova,

Galina Stratulat,

Maria Ghervas